

Koncept EVROPSKE PRESTOLNICE KULTURE 2012 v Sloveniji

Izdelala: Peter Tomaž Dobrila in Dejan Pestotnik

KAZALO

1. Uvod

2. Osnovno izhodišče

- a) Materialno*
- b) Nematerialno – dematerializacija*

3. Vsebinska opredelitev

- a) Kultura in umetnost*
- b) Tehnologija in znanost*
- c) Dediščina*
- č) Izobraževanje*
- d) Šport in šah*

4. Geografsko povezovanje

- a) Slovensko*
- b) Evropsko, zlasti s Portugalsko*
- c) Poti*
- č) Forum slovanskih kultur*
- d) Alpe Jadran in ostalo*
- e) Izven*

5. Formalni posegi

6. Organizacijska zasnova

7. Vodstvena struktura

- a) Svet*
- b) Eksperti*
- c) Upravni organ*
- č) Nadzor*
- d) Primer človeškega stebra ECOC 2012*

1. Uvod

Slovenija v letu 2012 skupaj s Portugalsko povabljena k organizaciji programa Evropske prestolnice kulture (EPK). Glede na to, da sodelujemo skupaj z državo, s katero bomo leta 2008 predsedovali Evropski skupnosti (ES), je nedvomno ena izmed najpomembnejših hkratnih dejavnosti pletenje tudi kulturnih niti.

Prvi mejnik v letih do EPK je potemtakem leto 2008, ki ga je treba tudi kulturno obeležiti, čeprav bi bilo treba postopoma, iz leta v leto graditi na celoviti promociji in izgrajevanju programa za 2012. Zato bi bilo z akcijami treba začeti čimprej, predvidoma že v 2006 ali najkasneje leta 2007, ko bo Slovenija predsedovala evropskemu programu EUREKA, ki je namenjen zlasti podpori znanstvenega sektorja oz. povezovanju znanstvenih rešitev in gospodarstva. Tudi v kulturi je ena osrednjih aktivnosti komunikacija, nepogrešljive pri vseh dejavnostih so sodobne informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT),

Menimo namreč, da bi bilo potrebno EPK povezati tudi z drugimi dejavnostmi, ki jih lahko povezujemo s kulturo in so del ustvarjalne realnosti, kot sta izobraževanje in znanost in nenazadnje tudi šport oz. nekatera izbrana področja. Zavedajoč se, da sta tudi na noviju Evropske unije (EU) oz. komisije izobraževanje in kultura povezani v svojem direktoratu, se na drugi strani znanosti dotaknemo skozi prenekatero izvedbo kulturnih programov in projektov, začenši s tehničnimi zbirkami in muzeji do neposredne uporabe znanstvenih izsledkov. Na nivoju Organizacije združenih narodov (OZN) pa so v okviru UNESCO vsa področja povezana – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation.

Leta 2008 so tudi Olimpijske igre, ki bi jih Slovenija lahko izkoristila tako za promocijo predsedovanja EU kot za promocijo EPK. Ker bodo igre na Kitajskem, v Pekingu, je treba ta nedvomno najbolj medijsko eksponiran, pokrivan in reklamiran dogodek izkoristiti tudi za globalno promocijo. Hkrati se leta 2008 pripravlja pri nas srečanje in konferenca vseh Kulturnih stičnih točk (CCP – Cultural Contact Points) programa Kultura 2000. Napovedano je tudi, da naj bi v teh letih prva oseba iz Slovenije šla v vesolje, po nekaterih napovedih naj bi to bila celo umetnica Mateja Rebolj, kar naj bi se zgodilo ravno leta 2008. Slovenija bo napovedano na čelu Evrope od januarja do junija 2008, sledila pa jih bo Francija, zato bi kazalo poudarjeno navezati kulturo obeh držav. Vzporedno bi pripravili še druge projekte, ki bi jih izvedli v tem letu, denimo UNESCO program Svetovna prestolnica knjig.

Leto 2008 je tudi 50. obletnica Sveta Evrope, kar omogoča še nadaljnje navezovanje in bi lahko obeležili začetke s posvetilom Belgiji, ki je bila prva predsedujoča, v drugi polovici leta pa ji je sledila Nemčija.

Evropski parlament in Svet sta v letu 2005 predlagala sklep o Evropskem letu medkulturnega dialoga 2008, ki ga je sprejela tudi Evropska komisija in ministri članic. Namen Evropskega leta je povečati prepoznavnost in pomen medkulturnega dialoga kot učinkovitega sredstva za reševanje notranjih in zunanjih izzivov. Evropsko leto bo zlasti namenjeno krepitvi zavesti evropskih državljanov o pomembnosti medkulturnega dialoga, opredelitvi in razširjanju najboljših praks na področju medkulturnega dialoga, krepitvi sodelovanja, razmišljanja in dialoga med izvajalci (na vseh ravneh) medkulturnega dialoga in pospeševanju politike evropskega sosedstva.

Celotno dogajanje od 2006 do 2012 bi na vseh področjih povezali tako horizontalno kot vertikalno, pri čemer smatramo za horizontalno povezovanje mreženje med organizacijami in institucijami, torej zlasti na formalnih ravneh, primer je Mreža multimedijskih centrov Sloveniji, mreža knjižnic ipd., za vertikalno pa povezovanje posameznih področij, denimo znanosti in kulture in izobraževanja, programov, ki se dopolnjujejo in do skupnih rezultatov prihajajo sinergetsko, ter projektov, kjer za določen del projekta skrbi izbrana organizacija in ga izvede v sodelovanju z drugimi.

V programe EPK bi vključili najrazličnejše segmente populacije, med katerimi so tudi prizadeti in taki s posebnimi potrebami, in vse starostne skupine, od najmlajših do starostnikov, ter vse sloje prebivalstva, od mestnega do kmečkega življa. Zavedamo se, da je potrebno začeti že v vrtcih in tam ponuditi različne projekte oz. otroke preko najrazličnejših oblik delovanja pritegniti v kulturne institucije. Na drugi strani je nujno ponuditi kakovostnejše preživljanje časa starostnikom in jim nameniti posebna vodstva na kulturne prireditve ter jim ponuditi kulturne programe v domovih. Poudarek bi dali tudi vseživljenskemu učenju in opismenjevanju, saj je (ne)pismenost še zmerom eden najbolj perečih svetovnih problemov. Po letu 2010 bo zaradi raznih agend, med njimi tudi evropske za informacijsko družbo, zelo aktualna računalniška pismenost, ki jo ima Evropa namen doseči kar 95%.

Med 2009 in 2011 bi stopnjevali promocijske aktivnosti in tudi prireditve v smeri EPK, se stalno pojavljali tudi v tujini na drugih kulturnih prireditvah, dokler ne bi 2012 pričeli s programom EPK. Spet ob tem ne smemo pozabiti, da je 2012 tudi olimpijsko leto, in sicer v Londonu. Obe prireditvi, kulturno in športno bi Slovenija lahko izkoristila za medsebojno promocijo, kjer bi šport lahko odigral vlogo odličnega promotorja kulture in kultura vlogo 'počlovečenja' športa. Glede na teritorialne povezave se ob tem, seveda poleg Portugalske, nakaže tudi kulturno povezovanje na v letu 2012 predsedujoče EU, Danska od januarja do junija in Ciper od julija do decembra. Ker je Ciper razdeljen razdeljek na grški in turški del, bi lahko Slovenija posvetila del programa kulturi orienta in se tam tudi predstavila.

Med drugim bi lahko EPK povezali tudi s sorodnimi prireditvami po svetu, denimo obstala Arabska prestolnica kulture, ta leto 2005 je Kartum, v letu 2006 bo to Muskat, 2007 pa Alžir itd.

2. Osnovno izhodišče

Povezovanje materialnega in tvorba dematerialnega (virtualna Slovenija), poleg spletnih portalov bi izdelali tako papirne (zloženke, katalogi, knjige) kot elektronske (CD, DVD) medije za predstavitve in dokumentiranje. Poudarjanje t.i. interdisciplinarne oz. intermedijske sodobnosti.

Pri tem bi se oprli na vse slovenske kulturne, znanstvene in tudi izobraževalne mreže. Primer take je zagotovo Mreža multimedijskih centrov (M3C), ki bi lahko s svojimi nalogami opravljala vlogo regionalnih sinergetskih točk in to na kar najrazličnejših ravneh, bodisi v povezovanju kulture, izobraževanja in gospodarstva ter tako zaobjetja dela v smeri celovitega regionalnega razvoja, bodisi virtualnega mreženja s pomočjo sodobnih IKT in konkretnega, projektnega navezovanja na znanost, razne inštitute in seveda slovenske univerze.

Pri izvedbi bi bilo treba upoštevati tudi potencialno širško uporabnost določenih izsledkov in rešitev in njihov komercialno vrednost. V tej navezavi bi bili dodana vrednost kulturni oz. umetniški projekti, ki bi jih ustvarjali skupaj z znanostjo, denimo nek umetniški projekt se z nekaj modifikacij prelevi tudi v tržno uspešen izdelek. Enako velja za kulturni spominek. Zagotovo so lahko v to vključeni tudi projekte naravne, kulturne in tehnične dediščine, saj se ravno tovrstni objekti vse bolj namenjajo kulturnim programom.

S stališča sodobne realnosti in medijev smo izhajali iz dveh principov delovanja, posredovanja, promoviranja, predstavljanja in distribucije, materialne oz. težnostne, fizične, realne in nematerialne oz. virtualne, kibernetične, informacijske.

a) Materialno

KIBLA za osnovno izhodišče lotevanja projekta EPK predlaga Evropo regij in posledično Slovenijo regij, kar pomeni, da bi kot EPK predlagali celo državo, z vsemi njenimi kulturnimi znamenitostmi in raznolikostmi. S prikazom in promocijo kulturne pestrosti bi poseben pomen zadobile tudi druge raznolikosti, od naravnih, etnoloških, jezikovnih do kulinaričnih, geografskih, tehnoloških. Zaradi upoštevanja lokalnosti ne bi zanemarili specifik neke regije in bi prioriteto vzpodbujali lokalne dejavnike pri vključevanju v EPK, od ljudskega izročila, etno in folk kulture, do šeg in navad, praznikov, običajev.

b) Nematerialno – dematerializacija

Poleg materialnih prikazov bi bil eden najpomembnejših ciljev EPK dematerializacija umetniškosti, začevši z digitalizacijo arhivov in kulturne dediščine do dematerializacije celotne kulturne situacije in umetniške produkcije, kar bi spravili v digitalno obliko in ustvarili t.i. virtualno Slovenijo. Vanjo bi topografsko zajeli vse pomembnejše znamenitosti slovenske kulturne dediščine in dejanskega stanja tega trenutka, poskrbeli za izdelavo spletnih portalov in spletišč kulturne realnosti do uporabe žičnih in brezžičnih oz. mobilnih informacijsko komunikacijskih tehnologij (IKT) v sodobnih ustvarjalnih praksah. Vse dogajanje bi tudi dokumentirali in arhivirali.

3. Vsebinska opredelitev

a) Kultura in umetnost

Glede na vsa objektivna dejstva je verjetno nemogoče celoten projekt EPK narediti povsem na novo. Zato bi bilo treba uporabiti kvalitetne in stalne obstoječi programi, nekatere nemara zgolj preformulirati, jim dodati težo in jih postaviti v to konotacijo, da bi zadržali kontinuiteto programa. Pri tem bi izhajali iz programskih stalnic tako institucionalne kot neinstitucionalne kulture, festivalov (poletnih in vseh ostalih), programskih vrhov posameznih ustanov itd. Seveda pa bi posebno težo nosili novi projekti, nekateri narejeni prav za EPK in posledično tudi enkratno izvedeni, nekateri bi doživeli premiero in potem nadaljevali predstavljanje po že omenjenih prostorih, nekateri bi morda ščasoma postali tradicionalne prireditve, zlasti odvisno od uspešnosti v najširšem in najglobljem pomenu besede. Koliko in kaj novega in kaj od starega bi se odločili v eni naslednjih faz prirave EPK. Ne bi pa preprečevali pojavljanja visoke umetnosti in zabavne kulture v celotnem vsebinskem okviru. Morali bi sprožiti kar najboljšo fluidnost med institucijami in programi, med lokalnimi skupnostmi in regijo ter nacionalnim in internacionalnim umetniškim dogajanjem ter projekti.

b) Tehnologija in znanost

Nedvomno je Slovenija v evropskem in svetovnem merilu tehnološko visoko razvita družba z bogato razčlenjeno znanostjo. Poleg tehnične dediščine, ki jo ne smemo izpustiti iz predstavitve v EPK, od Tehničnega muzeja Slovenije v Bistri in drugod do starih industrijskih kompleksov oz. tovarn in njihove infrastrukture do potencialno novih tehnoloških predstavitev, je potrebno v programe vključiti naravoslovne prostore in področja, kot so Pomorski muzej, Muzej solin, Naravoslovni muzej itd.

c) Dediščina

Seveda ne smemo izpustiti bodisi posamičnih projektov s področja kulturne dediščine, Slovenskega etnografskega muzeja, Kavčnikove domačije, Mlina na Muri, Flosa na Dravi itd. Veliko vlogo bi odigrali gradovi, od katerih mnogi že imajo svoje vsebine, drugim pa bi jo lahko ponovno oživili ali še opredelili, v skladu tudi z vlaganjem vanje oz. načrtovanimi prenovami. Zagotovo bi lahko kakšnega prenovili in nameli projektu EKP tudi s pomočjo evropskih sredstev.

č) Izobraževanje

Na vseh področjih, tudi s stališča povezovanja kulture in izobraževanja ima slednje enega osrednjih pomenov, zato bi morali v njegovo izvajanje vložiti veliko energije. Poleg usposabljanja človeških virov, trajnostnega razvoja in vseživljenjskega učenja za potencialno sodelujoče v sami EPK, bi morali vsebine vnesti že v vrtce in nemara začeti s t.i. evropskim vrtcem ter nadaljevati v šolah, ki bi lahko tudi pripomogle pri izvedbi nekaterih programov in projektov.

d) Šport in šah

Tradicionalno lahko vključimo tudi prireditve, ki so bolj športnega značaja, a se vežejo na kulturo oz. kulturno izročilo, npr. Popotovanje od Litije do Čateža, Lipica z Avgustom Černigojem in Edvardom Kocbekom, Kekčeva pot, Krst pri Savici, ali mejne dejavnosti, kot so arboretumi, krajinski parki ipd. Zraven bi sodil tudi kak spodoben mednarodni šahovski turnir na Bledu, še najboljše šahovska Olimpijada, golf turnir, veslaška regata, prosto plezanje; osredotočili bi se na intelektualne in sonaravne športe, ki se dogajajo v naravnem okolju.

4. Geografsko povezovanje

Relacije lokalno-regionalno-nacionalno-čezmejno-evropsko-po svetu-slovansko, tudi ob podpori IKT.

a) Slovensko

V EKP bi vključili kulturne programe glede na lokalne posebnosti, regionalne povezave in državne platforme, s pomembnimi oziri na čezmejno sodelovanje in tudi vključevanje Slovencev po svetu, to je izven Evrope, denimo Severna Amerika, Južna Amerika, Avstralija. K projektu bi vzpodbudili tako zamejske organizacije od Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške in jih povezali tudi s programi v matičnih državah kot pritegnili Slovence na drugih kontinentih, ki bi v EKP sodelovali bodisi v lastnih skupnosti in predstavljali njihovo kulturo, organizirali gostovanja slovenskih umetnikov in tudi gostovanja zamejskih in izseljenskih

skupin v Sloveniji. S tem bi tudi promovirali evropsko prestolnico kulture oz. evropsko kulturo izven Evrope in poudarjali vpetost t.i. evropske kulture v svetovno, kot eno izmed.

b) Evropsko, zlasti s Portugalsko

Ker bomo v projektu EPK skupaj s Portugalsko, je nedvomno med mednarodnimi prioritetami tvorba nekaterih skupnih projektov in programov. Pri tem bi se bilo zlasti treba navezati na dosedanje prakse, izkoristiti obstoječe stike in najti podobnosti, iz katerih bi lahko gradili. To so lahko razne mreže, denimo Mreža multimedijskih centrov ali pa nenazdnje tudi izmenjave izbranih programov in projektov. Čimprej bi morali najti mesto na Portugalskem, ki bo EPK.

Glede na druge danosti slovenske kulture in umetnosti pa bi se odpirali in povezovali tudi z drugimi evropskimi državami, s katerimi najdemo skupne točke, imamo konkretne ambicije ali v letu 2012 že načrtujemo kakšen program.

c) Poti

Slovenijo označujejo tudi poti, ki so šle preko tega ozemlja v zgodovini. Ena izmed teh je 'Jantarjeva pot', ki povezuje Sredozemlje z Baltimo, potem so tukaj evropske sprehajalne poti, kot je E6, nikakor ne moremo mimo slovenskih Smaragne poti, Sončne poti ipd., ne bi smeli pozabiti na velik pomen Keltov v tem delu Slovenije in bi tudi lahko začrtali 'Keltsko pot', postavili 'Keltsko vas' kot neke vrste tematski park z vsemi pritiklinami, ki sodijo zraven in zadovoljijo tako najmlajše kot najstarejše, ponudili keltski obed in pijačo. Glede na keltsko razsežnost po celi Evropi (Škoti, Irci itd.) in po vsem svetu (Američani), bi za ta projekt zagotovo našli evropske partnerje in sredstva. Enako v Sloveniji ni spodobnejšega prikaza staroslovanskega načina življenja.

č) Forum slovanskih kultur

Kot bi že s povezovanjem slovenskega življa po svetu prehajali evropskost projekta, bi jo nadgradili tudi z vključitvijo Foruma slovanskih kultur v EPK, ki je dokaj nova iniciativa in Slovenije je njena pobiudnica in voditeljica. Sem bi sodila, denimo organizacija konference Slovanske kulture v Evropi in umetniške prireditve, ki bi lahko sčasoma postala bienalna in bi zajemala široko paleto sodobne umetnosti, od literature in glasbe do vizualne in uprizoritvene umetnosti. Ob tem bi poskrbeli za izdaje materialov (knjig, katalogov, glasbenih zgoščenk, DVDjev) in za nove produkcije avtorskih del. Tovrstna prireditev bi tudi lahko sčasoma prerasla državne okvirje in bi si organizacijo države izmenjevale. Lahko bi tudi neko temo poudarili, jo dali za osrednjo, izbrali zgolj eno področje, povabili k sodelovanju kako drugo državo ipd.

d) Alpe Jadran in ostalo

Na drugi strani je že dolgo obdobje skupnosti Alpe-Jadran, ki bi lahko s svojo zgodovino, izkušnjami, že dokončanimi projekti in tistimi, ki so v teku, tudi prispevala svojevrstni programsko nadgradnjo kulturnih vsebin. To bi lahko navezali tudi na Jadransko-Jonsko pobudo ipd.

e) Izven

Ker imamo pri nas tudi izven zemeljske projekte, bi lahko v program predlagali tudi kaj tovrstnega, denimo projekt v vesolju ali izstrelitev prvega Slovenca/ke v vesolje. In ker je Slovenija morska država, bi lahko izpeljali tudi projekt v morju, se lotili postavitve odstranljivega otoka za umetniške projekte, izkoristili reke, gore, jame itd. Na nekaterih lokacijah se projekti že odvijajo.

5. Formalni posegi

Ob umetniških projektih, ki jih bomo sproducirali in izvedli je velik pomen tudi na kulturni in ostali infrastrukturi, za katere vpostavitve bi lahko izkoristili EPK. Ta odločitev pa je seveda na državi in lokalnih skupnostih, saj je možno postaviti stavbe, kot so NUK, Akademije, prostori umetnosti, galerije, muzeji, šole, vrtni in tudi graditi ceste do prizorišč oz. posebnih lokacij.

Pripraviti in ovsebiti bi bilo treba tudi gradove, še zlasti tiste, ki so reprezentativni za Slovenijo, in jim v skladu z njihovimi zasnovami še poudariti doseganje vsebine ali jih celo razširiti z novimi projekti.

Povezati in pripraviti bi morali tudi turistične kmetije in ceste ter jih vzpodbuditi pri ustvarjanju programa.

Primerno bi morali usposobiti potniške terminale prihoda v državo oz. na lokacijo, zlasti kar se tiče javnega prevoza (letališča, železniške in avtobusne postaje), na mejnih prehodih in drugod pa poskrbeti za stalno promocijo.

6. Organizacijska zasnova

K organizaciji bi bilo treba ob državi in njenih organih ter občinah pritegniti tudi regionalne razvojne agencije, tehnološke parke in zavode za zaposlovanje, saj takšen projekt zaposluje kopico ljudi, ob profesionalnih in honorarnih, stalnih in začasnih pa sodeluje tudi ogromno prostovoljcev. Hkrati bi morali pritegniti in vključiti vse kulturne ustanove in organizacije, muzeje, galerije, gledališča, domove in tudi šole, univerze, inštitute in laboratorije, ki bi poskrbeli za teoretično podstat in tehnološko platformo projektom, nenazadnje pa zanimirali tudi veliko potencialne publike. Pri organizacijski pripravi projekta in njegovih mednarodnih implikacijah bi vključili Poslovno šolo Bled. Za izvedbo posamičnih projektov bi bilo treba sestaviti projektne ekipe in določiti projektne vodje.

7. Vodstvena struktura

a) Svet

Potrebno bi bilo sestaviti nek svet, ki bi bil profesionalno telo, sestavljen po regionalnem načelu, iz vsake regije po 1 predstavnik/ca. Ta svet bi se dobival po potrebi, sicer bi komuniciral s pomočjo IKT, in bi bil predlagalno telo, ki predlaga programe iz regij za EPK. Vsak predstavnik bi moral seveda imeti pregled nad programi lokalnih skupnosti, komunicirati z njimi in jih usmerjati pri njihovem vključevanju v projekt. Predloge programov in projektov bi pred potrditvijo pregledal Nacionalni svet za kulturo in jih ocenil, z možnostjo zavrnitve.

b) Eksperti

Za na javne razpise in pozive objavljene programe in projekte so zadolžene ekspertne komisije in druge občinske oz. državne strukture, kot je to na Ministrstvu za kulturo ali občinah. Sprejete programe in projekte za leto 2012 bi opremljali z znamko EPK, kot se to dogaja že sedaj v drugih kontekstih, denimo Ta veseli dan kulture za Prešernov rojstni dan.

c) Upravni organ

Celoten EPK pa bi morala neposredno voditi manjša ekipa ljudi, ki se lahko obda tudi z zunanjiimi, stalnimi ali občasnimi svetovalci. Zaradi čimboljše okretnosti in ažurnosti pa tudi zaradi odgovornosti, bi verjetno zadoščale 3 osebe: direktor zadolžen za vsebino, direktor zadolžen za finance in poslovodja oz. generalni direktor, ki bi bil neposredno in v zadnji instanci izvršilni, odločujoči in odgovorni organ EPK.

č) Nadzor

Za nadzor nad porabo sredstev bi imenovali tričlanski neodvisni nadzorni odbor strokovnjakov, ki se spoznajo nad kulturno dejavnostjo, izvajanje vsebin pa bi lahko spremljal kar Nacionalni svet za kulturo ali nek organ, ki bi le-ta ga imenoval, tudi sestavljen iz treh oseb.

d) Primer človeškega stebra ECOC 2012

-----
1. Direktor Evropske kulturne prestolnice 2012

-----
2. Upravni odbor

9 članov + predstavniki lokalnih skupnosti, kjer se projekt odvija

- 2 predstavnika države (Nacionalni svet za kulturo)

- 2 predstavnika iz gospodarstva

- predstavnik za marketing in trženje projekta

- 4 predstavniki najvitalnejših kulturnih organizacij v RS

Upravni odbor ima predsednika uprave (eden od članov Nacionalnega sveta za kulturo RS).

-----
3. Nadzorni svet

5 članov

- 2 predstavnika vlade RS oz. strateškega sveta
- predstavnik Evropske komisije EU
- predstavnik skupine sponzorjev in mecenov ECOOC 2012
- neodvisni predstavnik (vrhunski strokovnjak na področju kulture)

Nadzorni svet ima prav tako predsednika nadzornega sveta.

Organizacijski odbor (25 članov)

-----
1. Koordinator

2. Zbor selektorjev in izvajalcev

- 9 strokovnjakov z različnih področij kulturno umetniške produkcije in event managementa

3. Strateške komunikacije, marketing in promocija ter odnosi z javnostmi

- 7 strokovnjakov

4. Logistika, infrastruktura tehnična koordinacija

- 4 strokovnjaki

5. Finance in računovodstvo

- 4 strokovnjaki
-